

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. אורי גולדמן, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 762 יום ה' 19 בנובמבר 2020

השבוע בגיליון

עדכונים מהשטח

פחת מואץ בשל הקורונה עד ספטמבר 2021 //
השקת פרויקט "דוח שנתי מקוון מלא" ברשות המסים //

בית המשפט קיבל טענת אכיפה בררנית בהליך מיסוי אזרחי //

מ"ה – רכישה עצמית של מניות אינה חייבת במס //
מע"מ – הליך גביה שלא כדין על שומות שהתיישנו //
מיסוי מקרקעין – טעות בתום לב יכולה להאריך מועד לפתיחת שומה //

יבואן רכבי יוקרה חשוד בזיוף מסמכים // עיקול רכבי יוקרה של חייב מרהט //
דויטשה בנק ממליצים: "מס עבודה מהבית" // הטבות מס ליישובים יוארכו //

תאמר
פסיקה

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

פחת מואץ בשל הקורונה עד ספטמבר 2021

♦ בתקנות נקבע, כהוראת שעה, כי נישום הפועל בישראל, יהיה רשאי לבקש, כי על ציוד שנרכש בתקופה שמיום 1 בספטמבר 2020 ועד 30 ביוני יחול פחת בשיעור כפול משיעור הפחת החל לגבי על פי הדין הקיים.

♦ הפחת הנוסף יקטין את ההכנסה החייבת של אותם עסקים בשנים הקרובות, ויביא לכך שנטל המס עליהם יקטן באותם שנים. הגדלת שיעור הפחת לצורכי מס, והעמדתו על שיעור גבוה יותר לתקופת זמן קצובה, הופכת רכישת ציוד לכדאית יותר מבחינה כלכלית בתקופה זו, ומעודדת רכישה והפעלה של ציוד בתקופת ההטבה.

♦ ביום 10.11.20 אושרו פה אחד בועדת הכספים של הכנסת תקנות שהעבירו אליה שר האוצר ישראל כ"ץ ורשות המסים לפיהן עסקים יוכלו לבקש פחת בשיעור כפול ברכישת ציוד לעסק. המהלך יעודד השקעה בציוד חדיש ויקטין נטל המס של העסקים.

♦ [תקנות מס הכנסה \(פחת מואץ בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה\) \(הוראת שעה\), התשפ"א-2020](#), הותקנו במסגרת מאמצי הממשלה לסייע לעסקים בהתמודדות עם השלכותיו הכלכליות של משבר הקורונה, ולאור ההתרחשויות הכלכליות האחרונות בארץ ובעולם כתוצאה מהמגפה.

השקת פרויקט "דוח שנתי מקוון מלא" ברשות המסים

במשרדי השומה ובכך תאפשר להעניק שירות טוב יותר ואף לזרז תשלום החזרים. המעבר למערכת החדשה יאפשר גם חיסכון ניכר במשאבים הן לעסקים ולמייצגים באחסון, שינוע והגשת הדוחות והן לרשות המסים. המהלך יחסוך עשרות מיליוני ₪ בשנה לקופת המדינה וכן עשרות מיליוני ₪ נוספים למייצגים.

♦ עד למעבר למערכת החדשה נדרשו חייבים בהגשת דוח מקוון לשדר את הדוח במחשב ולאחר מכן להדפיס ולהגיש אותו יחד עם הנספחים והצטרפות במשרדי מס הכנסה. לצורך ביצוע הפרויקט הוטמעו במערכות שעי"מ - יחידת המחשוב של רשות המסים טכנולוגיות חדשות, שודרגה רשת המייצגים ושודרגה והורחבה מערכת שידור הדוחות השנתיים. פתיחת המערכת הינה לאחר סיומו המוצלח של פיילוט שנערך בשיתוף עם לשכות המייצגים שבחן את המוכנות והתפקוד.

♦ בהתאם להודעת רשות המסים ובהתאם למכתבה של רוי"ח פזית קלימן, [סמנכלית בכירה שומה וביקורת ברשות המסים](#), פרויקט "דוח שנתי מקוון מלא", יוצא לדרך.

במערכת המייצגים תתאפשר הגשת הדוחות השנתיים למס הכנסה לשנים 2019 ואילך של יחידים וחברות יחד עם הנספחים וצרופות של הדוח וכן קבלת אישור הגשה ממוחשב – זאת ללא שימוש בנייר וללא צורך בהגעה למשרדי השומה.

♦ מהודעת רשות המסים עולה, כי בינואר 2021 יושלם המהלך כאשר תיפתח גם אפשרות ההגשה באינטרנט של הדוחות המלאים, כך שאת כל דוחות המס עבור שנת 2020 ואילך ניתן יהיה להגיש בהליך מקוון מלא.

♦ רשות המסים מדגישה, כי בשלב זה, השימוש באפשרות להגשת דו"ח שנתי מקוון מלא הינה בגדר רשות ולא חובה, עם זאת, הגשת דוחות במסלול זה תביא לטיפול מהיר יותר בדוחות

שימוש ב"מידע מודיעיני" לדילול ענף נותני שירותים הפיננסיים אורי גולדמן, עו"ד גולדמן ושות' – משרד עורכי דין

ובין תוך מספר שבועות / חודשים (תלוי בבית המשפט ובנסיבות).

♦ החוק קובע, כי הממונה רשאי לתת רישיון למבקש רישיון שלא הורשע בעבירות חמורות וכן שלא הוגש נגדו כתב אישום (דבר השונה כאמור מתפקידי אחרים שמאפשרים להמשיך לעבוד עד שאין הרשעה חלוטה). אלא שהחוק גם מאפשר לממונה לא לתת רישיון "למי שלדעתו מתקיימות נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו לפי אמות המידה שעליהן הורה לפי החוק". מכיוון שהחוק עצמו דורש הרשעה או מינימום הגשת כתב אישום חמור, החליט הממונה על דעת עצמו, כי מבחינתו הוא יכול לדחות בקשות רישיון למי שנחקר חקירה תחת אזהרה או אפילו לאדם שלא נחקר כלל, במקרים שהמטרה "ממליצה" שלא לתת לו רישיון.

♦ כך למעשה מתאפשר למטרה, מבלי להתאמץ בהשגת ראיות, חקירות פליליות סבוכות ו"בזבוז משאבים", פשוט לתת "המלצה שלילית" ולסגור את אותם גופים לפי רצונה.

נכון, מבקש הרישיון יכול לפנות לבית המשפט ולהתלונן ש"אין מידע כזה", אך בתי המשפט נוטים שלא להחליף את שיקול דעתו של הממונה בשיקול דעתם שלהם, אלא במקרים חריגים שבהם חרג הממונה מסמכותו. והכיצד יוכיחו אותם מבקשי רישיון שהממונה חרג מסמכותו? הם לא יכולים להוכיח זאת, כי המידע הוא חסוי ומבקש הרישיון בעצם לא יודע בפני מה להתגונן.

♦ מצא לו הממונה היושב בירושלים, גם שיטה יעילה לסגירת תיקים- בדרך פלא, העתירות נדונות אצל שופטים בתל אביב, תוך ניצול יתרונות מהתחום המינהלי "למתקדמים", שמקשים אף על קבלת צוי מניעה, כך שפעמים רבות העסק שפעל שנים רבות נסגר עוד לפני שדנים בעתירה עצמה. או שפשוט מחליטים בעתירה תוך מספר ימים ואין צורך בצו.

♦ אם נקבל את התחום של המידע המודיעיני לתחום הפלילי- הרי שמדובר למעשה ב"מעצר עד תום ההליכים"- רק עם חומר חסוי, לעתים אפילו בלי שאותו אדם נחקר, אלא סתם על בסיס "המלצה".

גם אם זה נשמע לקוראים לא הגיוני או לא חוקי, הרי שבתי המשפט לא נוטים להתערב בשיקול דעתו של הממונה, שקבע כאמור את שיקול דעתו לעצמו, והממונה לא נוהג להתערב ב"המלצות המשטרה".

♦ בקיצור- נשק עוצמתי בחר לעצמו הממונה. עד שיגיע (המקרה המתאים) לבית המשפט העליון שייאזן את הממונה, יאפשר לו לסגור עוד ועוד נותני שירותים פיננסיים על בסיס המלצות משטרה חד צדדיות. מעל מאה עסקים נסגרו משימוש ספציפי בנשק האמור בתקופה האחרונה. לעומת זאת יש מקרים שמסתיימים בהסדרים שונים מחוץ לכתלי בית המשפט, תוך השקעת משאבים ניכרים מצד הגופים.

♦ לאחרונה החלו רוחות חדשות מנשבות מירושלים, הן מהעליון והן מהמחוזי, רוחות שנותנות גם חשיבות לזכות היסוד של חופש העיסוק וחזקת החפות בתקוה שרוחות אלה תעבורנה דרך הממונה ואף תגענה לתל אביב. ימים יגידו...

♦ משרד האוצר, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, אחראי גם על מתן רישיונות לנותני השירותים הפיננסיים (להלן: "הממונה") [נתונים לגבי בקשות רישיון שהוגשו וסטטוס הטיפול](#) על ידו מפורסמים במרשם באתר הממונה.

♦ מהנתונים נכון ליום כתיבת מאמר זה, עולה כי מתוך 2027 בקשות רישיון שהוגשו, אושרו 388 בקשות רישיון ולעומת זאת נשללו 396 בקשות. במאמר זה לא נתייחס לביקורת וניתוח לגבי הנתונים האמורים (בגינום גם הוגש [בג"צ 5459/19 אף טי פי אף בע"מ ואח' נ' הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון- משרד האוצר*](#)), (*גילוי נאות- כותב מאמר זה הינו בצוות המשפטי שהגיש הבג"צ).

♦ נתייחס לדרך "המועדפת" על הממונה ל"דילול" הענף – שימוש ב"מידע מודיעיני". מידע מודיעיני הוא למעשה מידע שמגיע מהמשטרה בשורה אחת (פארפראזה) וכולל את "המלצת המשטרה"- שלילי/חיובי. מטבע הדברים, כשמדובר בהמלצה חיובית הנש"פ לא יקבל את הפארפראזה לידי.

♦ כרקע קצר יצויין, כי שוק נותני השירותים הפיננסיים, אשר בעבר כונו נותני שירותי מטבע (לעתים זכו בעבר גם לכינוי "ציינג'ים") התקיים שנים רבות במסגרת משטר של רישוי לפי חוק איסור הלבנת הון והתקנות הרלבנטיות. לאחרונה, עם כניסתו של [חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים \(שירותים פיננסיים מוסדרים\)](#), [תשע"ו- 2016](#) (להלן "החוק") השתנה השוק למשטר של רישיון.

כניסתו של הממונה לתפקיד ורצונו להסדיר את התחום (על אף שלכאורה התחום כבר היה מוסדר), מתבצע באמצעות פירסום נהלים וחוזרים מעת לעת. מבקשי הרישיון צריכים לעמוד בכל הדרישות שהממונה מעלה בנהליו, אשר למיטב הבנתו משקפים ומיישמים את האמור בחוק.

♦ במסגרת הנהלים אמור הממונה להקפיד כי לא תיפגענה זכויות הנש"פ. כך למשל, ידוע כי חופש העיסוק הינה זכות יסוד ועל כן על מנת שניתן יהיה לפגוע באותה זכות יסוד, הרי שכל החוזרים והנהלים אמורים להיות על פי סמכות שניתנת לאותו מפקח בחוק. ועל החוק לעמוד בדרישות חוקתיות מוקפדות (בכפוף לפסקת ההגבלה של חוקי היסוד).

♦ אחד החוזרים שפירסם הממונה הינו "[חוזר יושר יושרה](#)". חוזר זה הינו "נשק יום הדין", של הממונה והוא יכול להשתמש בו, לכאורה, מבלי שלמבקשי הרישיון יש אפשרות להתגונן מפניו.

נשמע בעייתי? נשמע כפוגע בחופש העיסוק? נכון, אך מה שיותר בעייתי הוא שהממונה יצר את הנשק האמור בעצמו, עבור עצמו באמצעות "חוזר" שהוא עצמו כתב המתבסס על פרשנות שלא הייתה קיימת מלכתחילה בחוק. החוזר האמור מאפשר לממונה להשתמש במונח העמום (והחסוי) "מידע מודיעיני" או "המלצת המשטרה" ככל שהדבר נוגע לביטול בקשת רישיון.

♦ נשק זה הינו חסוי כך שלמעשה למבקש הרישיון מאד קשה להתגונן מפניו. שימוש בנשק זה עשוי להביא למוות כמעט ודאי של מי שהוא כוון כלפיו, בין בצורה מיידית

עקרונות יסוד בדיני המס ואין בידי לקבלה. יתר על כן, ככל שהועלתה, במישרין או במשתמע, טענה מצד המשיב בדבר היות עסקת הרכישה העצמית בגדר "עסקה מלאכותית" – ביהמ"ש אינו מוצא, כי מקרה של עסקת רכישה עצמית של מניות שאינה פרו-רטה הינו בגדר "עסקה מלאכותית".

◆ לעמדת ביהמ"ש, עקרונות יסוד בדיני המס שוללים את יצירתה של "אירוע מס" בידי בעלי המניות הנותרים במועד כריתתה של עסקת רכישה עצמית של מניות חברה שאינה רכישה פרו-רטה. לטעמו של ביהמ"ש, עמדת המשיב בערעור דגן עומדת בסתירה לאבן היסוד בשיטת המס המגולמת ב"עקרון המימוש", שכן במקרים דוגמת זה הנדון, גם אילו ניתן היה לקבוע כי נוצר רווח כלשהו לבעלי המניות הנותרים (וספק גדול אם כך) הרי שבוודאי לא ניתן לומר כי היה מימוש של רווח כלשהו. ביהמ"ש קבע, כי המשיב מבקש ליצור הכנסה רעיונית בידי בעלי המניות הנותרים-דיבידנד רעיוני, אך לטעמו, ללא כל צידוק בדיון. אין במקרה הנדון אירוע מס, משום שאין רווח, וממילא אין מימוש של רווח ואין מקום לחרוג מ"עקרון המימוש" בנסיבות דגן, מחמת שלא מתקיים אף אחד מן הנימוקים והשיקולים המצדיקים מיסוי בנקודת הזמן של ביצוע עסקת הרכישה העצמית.

◆ ביהמ"ש קבע, כי אין מחלוקת, כי כתוצאה מעסקת רכישה עצמית של מניות שאינה פרו-רטה עולה שיעור אחזקותיהם של בעלי המניות הנותרים בחברה, כל אחד לפי חלקו היחסי בכלל ההון המונפק כפול שיעור אחזקותיו של בעל המניות המוכר. עם זאת, הגידול בשיעור האחזקות של בעלי המניות הנותרים אינו מעיד על גידול כלשהו בערך הכלכלי של המניות בידם, שהרי במקביל לכך פחתו עודפי החברה שמהם שולמה התמורה לבעל המניות המוכר. למעשה, ככלל, הגידול בשיעור האחזקה של בעלי המניות הנותרים שקול להפחתה בשווי החברה כתוצאה מהפחתת העודפים.

◆ לפיכך קבע ביהמ"ש, למעשה לא ניתן לומר כי נוצרה "התעשרות" בידיהם של בעלי המניות הנותרים, שהרי הגידול באחזקותיהם מתאזן אל מול הירידה בשווי של אותן אחזקות.

◆ הוסיף ביהמ"ש וקבע, כי גם אם ניתן היה לומר, כי במקרה של רכישה עצמית, הגידול בשיעור האחזקות של בעלי המניות הנותרים, כשלעצמו (במנותק משאלת שווין של האחזקות המוגדלות, שכאמור פחת בשל הפחתת העודפים), מהווה "התעשרות" בידיהם, משום שנוצר להם כוח הצבעה גדול יותר, בוודאי שלא ניתן לומר ש"התעשרות" זו הינה "ממומשת".

תוצאה:

◆ הערעור בסוגיה המרכזית התקבל. לא הוטלו הוצאות על המשיב.

ניתן ביום 1.11.20

ב"כ המערערים: עו"ד י. גבעון

ב"כ המשיב: עו"ד רונית ליפשיץ פרקליטות מחוז חיפה (אזרחי)

רכישה עצמית של מניות אינה חייבת במס
ע"מ 71455-12-18 בית חוסן בע"מ ואח' נ' פ"ש עכו

◆ מהי תוצאת המס הנובעת במקרה שבו חברה פרטית מבצעת רכישה עצמית של מניות אחד מבעלי המניות? האם מצב דברים זה מקים אוטומטית אירוע מס לבעלי המניות הנותרים אשר מניותיהם לא נרכשו?

◆ לעמדת המשיב, יש לבצע סיווג מחדש של עסקת הרכישה העצמית ולקבוע כי יש לראות את בעלי המניות הנותרים כמי שקיבלו דיבידנד (רעיוני) מהחברה. המשיב נסמך על סעיף 3.2.2.2 לחוזר מס הכנסה מספר 2/2018, בנושא: רכישה עצמית של מניות בהתאם לחוק החברות. (להלן – "חוזר 2018"). לגישתו, בשלב ראשון יש לראות את בעלי המניות הנותרים כמי שרכשו את מניותיו של בעל המניות המוכר בסכום הרכישה לפי חלקם היחסי בחברה, ובשלב השני – יש לראות בבעלי המניות הרוכשים כאילו העבירו את המניות שנרכשו לחברה בתמורה לסכום הרכישה, כך שלמעשה מדובר ברכישה פרו-רטה בידי בעלי המניות הנותרים, המהווה דיבידנד בידם.

◆ לעמדת המערערים, אין מקום לסיווג מחדש של עסקת הרכישה העצמית כפי שבוצע על ידי המשיב ואין לקבוע כי בעלי המניות הנותרים קיבלו דיבידנד בשל עסקת הרכישה העצמית האמורה. המערערים אף טוענים כי נוכח העובדה שבמקרה דגן עסקת הרכישה העצמית בוצעה בשנת 2013 הרי שאין להחיל רטרואקטיבית את חוזר מס הכנסה 10/2001 מקצועית, על עניינם חל חוזר מס הכנסה 2018. המערערים טוענים כי על עניינם חל חוזר מס הכנסה 10/2001 מקצועית, משפטית – השפעת חוק החברות החדש על דיני המס (להלן – "חוזר 2001") ולפיו כאשר מדובר ברכישה מבעל מניות אחד ולא מכלל בעלי המניות, הרי שחל הריג לסיווג עסקת רכישה עצמית כחלוקת דיבידנד.

◆ החברה הינה איגוד מקרקעין. בשנת 2013 נטלה החברה הלוואה מהבנק לצורך רכישה עצמית של מניותיה של אחת מבעלות המניות על רקע חילוקי דעות עם בעלי המניות האחרים. לאחר הליך משפטי, הגיעו הצדדים לפשרה לפיה החברה תרכוש את חלקה של בעלת המניות (18.75%) בסך של 2,486,000 ₪. המשיב קבע כי עסקת הרכישה העצמית של המניות היא למעשה עסקה של קבלת דיבידנד בידי יתר בעלי המניות, שכן הללו קיבלו מהחברה נכס בדמות הגדלת אחזקותיהם בחברה. אי לכך, אף טען המשיב, כי אין להתיר בניכוי את הוצאות הריבית בגין ההלוואה שנטלה החברה לצורך עסקת הרכישה העצמית, שכן זו לא שימשה ליצירת הכנסה לחברה, אלא מדובר בעסקה במישור ההוני שבין בעלי המניות בלבד.

ביהמ"ש המחוזי בחיפה - כב' הש' אורית וינשטיין

◆ ביהמ"ש קבע, כי אינו מקבל את עמדת המשיב בעניין סיווג מחדש של עסקת הרכישה העצמית. לפי ביהמ"ש, העמדה המוצגת על ידי המשיב בערעורים דגן, המבוססת על חוזר 2018, איננה עמדה התואמת

כך סבר ביהמ"ש, השלכות מרחיקות לכת, שהרי אם נקבעו השומות ביום 03.01.1994, אזי ההשגות שהגיש המערער הוגשו במועדן, טרם חלפו 30 ימים מיום שנמסרו לו. לפיכך, ומכיוון שהמשיב לא החליט בהן תוך שנה מיום שהוגשו, על-פניו יש לראות בהשגות כאילו נתקבלו, כמצוות הוראת סעיף 82(ד) לחוק.

♦ בתשובת המשיב לשאלת ביהמ"ש עלה, כי ברור שנפלה טעות בציון המועד שבו נכתבו נימוקי השומה, כפי שחשד ביהמ"ש. מתשובה זו למד ביהמ"ש את שני אלה – האחד, אכן מדובר בטעות, ונימוקי השומה נכתבו ביום 03.01.1994 ולא כפי שנכתב; והשני, שמקדמת דנא היה בידי המשיב נתון לפיו השומות נקבעו בסוף שנת 1993 ולא בראשיתה.

♦ לאור הודאתו זו ביקש ביהמ"ש מהמשיב לבוא וליתן טעם מדוע זה לא יינתן כבר עתה פסק דין המקבל את הערעור. בתשובתו עמד המשיב על כך שעומדת לימינו חזקת התקינות המנהלי ועל החסרונות שנפלו בהשגות על כך שאינן מנומקות ומפורטות כדבעי. ביהמ"ש קבע כי לאור הנסיבות המיוחדות שבתיק זה, לא רק שיש לדחות את בקשת הסילוק שהגיש משיב, אלא שיש לקבל את הערעור ולחייב המשיב בהוצאות.

♦ סיכום ביהמ"ש - בדיעבד התברר כי ההשגות הוגשו במועד, והמשיב כלל לא דן בהן במועד שנקבע לכך בסעיף 82(ד) לחוק. כן קבע ביהמ"ש, כי משעה שהתברר שההליך השומתי נגוז, התבררה העובדה, כי לא היתה עילה להליכי הגבייה שנקט המשיב נגד המערער משך שנים ארוכות, ושאלה ננקטו שלא כדין. הניח בית המשפט כי אומנם הטעות שבכתיבת תאריך שגוי היתה טעות שבתום-לב, שבנקל יכול היה מאן דהוא ממשרדי המשיב לטעות בה בתחילתה של שנה אזורית חדשה, אך חמורה מכך היא העובדה שבמשך 25 שנים היה ברשות המשיב נתון עובדתי כי השומות הוצאו ביום 28.12.1993, וזה לא טרח לציין זאת, לרבות במסגרת בקשתו לסילוק הערעור על הסף.

♦ הוסיף ביהמ"ש שבין אם אי מסירת המידע שבמחשבי המשיב הייתה מכוונת ובין אם נבעה מרשלנות, מדובר בהתנהלות שאינה מקובלת. היה על המשיב להציג את הנתונים לאשורם, גם אם אלה אינם משרתים אותו. **השמטה מסוג זה מעוררת באופן טבעי את החשד כי המשיב ידע מזה 25 שנים על התיישנות השומות ולא רק שהוא מסתיר נתון זה שמחזק את טענות המערער, אלא שהוא טוען שוב ושוב כי ההשגות הוגשו באיחור של שנה. מדובר בסוג החשדות אשר עלולים לכרסם באמון הציבור במערכת החוק וגביית המס, ולכן יש לפעול למניעתם.** הדרך למנוע חשדות מסוג זה היא פשוטה והיא אחת בלבד: לבצע בדיקה קלה של המצוי במחשבי המשיב ולהציג למערער – אזרח ממנו מבקשים לגבות מס – ולבתי המשפט, את העובדות לאשורן. תוצאה:

♦ הערעור התקבל. על המשיב הוטלו 30,000 ש"ח הוצאות.

ניתן ביום 24.09.2020

ב"כ המערער: עוה"ד טל לביא

ב"כ המשיב: עוה"ד הילה בנסון בסמן פרק' ת"א (אזרחי)

הליך גביה של שלא כדין על שומות שהתיישנו

ע"מ 20-04-19458 מסיכה נ' מע"מ נתניה

מיכאל כשכאש, עו"ד

♦ ערעור שהגיש המערער בשנת 2020 על שומות וקנס שנקבעו לו באמצע שנות ה-90 (!) לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "החוק"), ושמתייחסות לשנים 1991-1993.

במשך שנים נקט המשיב בפעולות גביה נגד המערער נוכח חוב המס שנוצר כתוצאה מאותם חיובים. פעולות אלה הביאו את המערער להגיש הערעור. הממונה האזורי מע"מ נתניה (להלן: "המשיב") הגיש מצדו בקשה לסילוק על הסף של הערעור.

♦ בתחילה סבר ביהמ"ש, כי יש מקום לקבל את בקשת הסילוק על הסף של המשיב, ואף הציע למערער למשוך את הערעור שהגיש. ואולם, לאחר שהחל ביהמ"ש ליתן החלטה בבקשת הסילוק על הסף, נוכח לגלות כי נתון עובדתי שסיפק המשיב לביהמ"ש בתצהירו, אינו יכול להיות נכון.

♦ שני מסמכים הנושאים את הכותרת "השגה", ואשר על גביהם מוטבעת חותמת "נתקבל" של המשיב עם התאריך 1.2.1994 – צורפו לתצהיר המשיב כנספח. על כן הטעים המשיב כי אין למערער עילה להגשת הערעור, שהרי על-פי סעיף 82(א) היה עליו להגיש השגה תוך 30 ימים מיום קבלת השומה. משהוגשו ההשגות בחלוף שנה מיום שנמסרו השומות, דינן של ההשגות כאילו לא הוגשו כלל, וממילא נשללה מן המשיב הזכות לערער עליהן. עוד הוסיף המשיב כי משעה שלא הגיש המערער ערעור על קנס פסילת הספרים לבית המשפט המחוזי או לועדה לקבילות פנקסים תוך 30 ימים, ממילא אין עילה לערעור. טענה זו נכתבה על-ידי המשיב בכתב התשובה, בבקשה לסילוק על הסף ובתצהיר המשיב, והיא נשמעה מפי נציגי המשיב במרוצת השנים, בד בבד עם פעולות הגביה שנקט המשיב נגד המערער. כאן המקום לציין כי בין 1994 ל-2001 לא נעשו פעולות של ממש לגביית חוב המס הנטען.

♦ המערער מצדו טען כי ההשגות הוגשו על-ידו במועד ולכן בהעדר תשובה עליהן, דינן להתקבל. לא היה בידי המערער להסביר את פער הזמנים בין מועד החלטת המשיב (3.1.1993) לבין מועד הגשת ההשגות (1.2.1994), אולם הלה ציין שהגיש ההשגות בזמן שהותר לו. כן הטעים המערער שהחל משנות ה-2000, ביקש שוב ושוב לקבל הסבר על האופן שבו נערכה השומה שהרי הנימוקים שצורפו לשומה היו חסרים. לדבריו, התשובה שקיבל היתה כי בחלוף השנים אין בידי המשיב המסמכים הנדרשים כדי לספק הסבר זה.

בימ"ש המחוזי מרכז- כב' הש' א. גורמן:

♦ לאחר שהחל במלאכת כתיבת החלטה, השית בימ"ש לכך שנתון עובדתי שסיפק המשיב, אינו יכול להיות נכון. התאריך הנקוב על נימוקי השומה (03.01.1993) בוודאי אינו התאריך שבו נכתבו נימוקי השומה, שהרי אין הדעת נותנת ששומה שנקבעה בקשר לכל שנת 1993 – מראשיתה ועד אחריתה, תקבע כבר בתחילתה. הבחנה זו הביאה את ביהמ"ש להשוות בין התאריך הלועזי האמור לתאריך העברי שצוין מעליו - "כ' בטבת תשנ"ד", או אז הבין ביהמ"ש, כי נימוקי השומה נכתבו ביום 03.01.1994 ולא כפי שנכתב, בטעות, ביום 03.01.1993. למועד קביעת השומה.

טעות בתום לב יכולה להאריך מועד לפתיחת שומת מסמ"ק
וע (ת"א) 68019-07-18 אפי חוגי נ' מנהל מסמ"ק ת"א
עו"ד מיכאל כשכאש

שלא היה מיוצג בזמנו – פרט שהוא אינו שנוי במחלוקת בין הצדדים. עוד טען העורר, כי פנייתו למשיב בבקשה לתיקון השומה היתה בסמוך לאחר גילוי זכאותו להטבה ולכן יש לדחות את טענת המשיב לשיהוי.

◆ **מנגד, סבר המשיב, כי לא מתקיימת בעניינינו "סיבה מספקת",** כנדרש לפי הוראת סעיף 107 לחוק. לשיטתו, אין בעובדה שהעורר בחר לפעול באופן עצמאי או בעובדה שלא ידע בשעתו על הקלת המס כדי להוות סיבה מוצדקת למתן הארכת המועד המבוקשת, אשר יש להחילה רק במקרים חריגים ונדירים במיוחד, כאשר קיימת מניעות חיצונית-אובייקטיבית שאינה תלויה בנישום, כגון מחלה שמנעה מהנישום את היכולת להגיע למשרדי הרשות. מזהיר המשיב מפני "מדרון חלקלק" שהרי אם יתקבלו טענותיו של העורר, ייפתח פתח לציבור הנישומים לטעון שבכל מקרה של אי ידיעה או טעות, אף בתום לב, תתקיים "סיבה מספקת" להארכת המועד, דבר שאינו מתקבל על הדעת לטענת המשיב.

◆ **דעת המיעוט - יו"ר הועדה, כב' השופטת י' סרוסי-** קבעה כי לא קיימת סיבה מספקת והציעה לדחות את הערר ולהשית על העורר 15,000 ₪ הוצאות.

◆ **דעת הרוב - קיבלה את הערר.** הועדה קבעה בהתאם לחוות דעתו של חבר הועדה, רו"ח פרידמן, כי העורר הרים את נטל הראייה להוכחת סיבה מספקת. מאחר שאין הגדרה ממצה בחוק מהי אותה 'סיבה מספקת', ובהעדר הגדרה כאמור, יש להפעיל שיקול דעת מדוד ושכל ישר בהתאם לנסיבות של כל מקרה ומקרה, תוך איזון האינטרסים השונים של תשלום מס אמת, להסתמכות על השומה וסופיות הדיון. הועדה קבעה, כי מעיון בהיסטוריה החקיקתית של סעיף 107 לחוק עולה כי כוונת המחוקק ההיסטוריה היתה לכלול במסגרת סעיף 107 את כל המועדים, לרבות סעיף 85 לחוק.

◆ אשר לבחינת הדיבור 'סיבה מספקת', קבעה הועדה, כי צודק העורר שמבחן זה הוא המקל ביותר מבין המבחנים לשיקול הדעת המנהלי, וכי לא ניתן לאמץ את עמדת המשיב לפיה 'סיבה מספקת' חלה רק במקרים חריגים מיוחדים וקיצוניים. אילו היה המחוקק סובר כך, היה צריך לומר זאת במפורש ולא להסתפק באמירה הכללית של 'סיבה מספקת'. טעות בתום לב כבמקרה דנן מן הראוי לראותה כ"סיבה מספקת" לתיקון השומה ובכך לגרום לתשלום מס אמת שהוא נשמת אפו של חוק המס, אפילו אם יש פגיעה מסוימת בסופיות.

◆ הועדה אף הביעה תרעומת על פרשנות המשיב, שניסה "לסחוט" (כך כלשון רו"ח פרידמן) הלכה מבית המשפט העליון ב- ע"א 5070/15 אבשלום בר גיורא נ' מנהל משרד מסמ"ק חדרה (פורסם בנבו (08.05.2017)), מבלי שביהמ"ש העליון יקיים דיון ענייני ומעמיק בנושא.

תוצאה:

◆ הערר התקבל. המשיב חוייב ב- 50,000 ₪ הוצאות.

ניתן ביום 28.10.20

ב"כ העורר: עוה"ד משה הר שמש

ב"כ המשיב: עוה"ד מאיר פורת ולירון ארצי, פרק' ת"א (אזרחי)

◆ עניינו של הערר הוא בעתירתו של העורר לקבל את ההטבה במס רכישה בגין דירת מגורים שרכש, על אף שחלפה מגבלת הזמן לתיקון השומה הקבועה בסעיף 85 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן: "החוק").

◆ העורר הוא "נכה" כהגדרתו בתקנה 1 לתקנות מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (מס רכישה), התשל"ה-1974 (להלן: "התקנות") ועומד בתנאי תקנה 9 לתקנות מס רכישה לעניין זכאות להטבה במס רכישה, משנקבעה לו בילדותו נכות צמיתה בשיעור של 60%. בשנת 2011 רכש העורר דירת מגורים בתל-אביב. הלה דיווח על העסקה במסגרת שומה עצמית וחישב את מס הרכישה, בלי שלקח בחשבון את ההטבה שלה הוא זכאי לפי תקנה 11 לתקנות עקב נכותו. במהלך השנים חלה החמרה במצבו הפיסי של העורר, ובראשית 2018 אושפז בבית החולים. במהלך אשפוזו קיבל לידי עולן מאת המוסד לביטוח לאומי, וממנו למד בדיעבד כי היה זכאי להטבת מס ברכישת הדירה, עקב נכותו.

במרץ 2018, פנה העורר למשיב בבקשה לתיקון השומה, מחמת טעות שנפלה בה - העורר טען כי לא היה מודע לזכאותו להטבת מס רכישה מופחתת עד לאותו מועד.

◆ המשיב דחה את בקשת העורר מאחר שסבר שאין בסמכותו להאריך את המועד הקבוע בסעיף 85 לחוק. במסגרת הערר שהוגש על החלטת המשיב הדוחה את בקשתו, עתר העורר מלפני ועדת הערר לחייב את המשיב לעשות שימוש בסמכותו לפי סעיף 107 לחוק ויארך את המועד הקבוע בסעיף 85 לחוק לתיקון השומה. לשיטת העורר קיימת "סיבה מספקת" למתן הארכה המבוקשת.

◆ המשיב טען מנגד טענת סף לפיה לא ניתן לתקן את שומת המס לאחר שחלפה מגבלת הזמן בת ארבע השנים הקבועה בסעיף 85 לחוק. לטענתו, הסעיף קובע התיישנות "מהותית" ולכן אין בידו הסמכות לפתוח את השומה בחלוף ארבע שנים מיום שנעשתה.

ועדת הערר שליד בימ"ש מחוזי ת"א - כב' הש' י. סרוסי, רו"ח צבי פרידמן, רו"ח א. הוכמן:

◆ ראשית יצוין כי בימים אלו נידונה בבית המשפט העליון טענת הסף של המשיב במסגרת ע"א 9817/17 מנהל מסמ"ק ת"א נ' אביבי רייך (ר' קישור להחלטה של ועדת הערר). הועדה הציעה לצדדים לעכב את ההליכים בערר עד להכרעת ביהמ"ש העליון בסוגיה. ברם, הצדדים לא שעו להצעה ולפיקד נדרשה הכרעה.

◆ **לשיטת העורר,** המבחן המקל ביותר הוא "סיבה מספקת", לאחריו "טעם מיוחד", ואילו המבחן המחמיר ביותר הוא "טעמים מיוחדים שיירשמו". לטענת העורר, המשיב מתייחס ל"סיבה מספקת" כאל המבחן המחמיר יותר של "טעם מיוחד". העורר טוען, כי אין רגליים לפרשנות המשיב לפיה 'סיבה מספקת' תחול רק במקרים שבהם הייתה מניעות חיצונית-אובייקטיבית וכי זו סותרת את עמדתו בתיקים אחרים. הוסיף העורר, כי 'סיבה מספקת' הוא "מושג שסתום" המחייב את המשיב להפעיל שיקול דעת פרטני, וכי אין מניעה לפרשו כך שיכלול גם טעות שנעשתה בתום לב, בן היתר מכיוון

יבואן רכבי יוקרה חשוד בזיוף מסמכים

על פי הודעת רשות המסים, כבוד השופטת זהר דיבון סגל מבימ"ש השלום בראשון לציון שחררה (20.10.20) בתנאים מגבילים את מאור כורס, בעל חברת גיא מאור בע"מ העוסקת בייבוא רכבי יוקרה לישראל. מבקשת המעצר עולה, כי במחלקת חקירות מכס ומע"מ תל אביב והמרכז מתנהלת חקירה בשיתוף בקרת היבוא של מכס אשדוד, כנגד החשוד, תושב אשקלון. במסגרת החקירה עלה החשד כי בשנת 2019 זייף החשוד מסמכי ייבוא של עשרות רכבי יוקרה שייבא ממדינות באירופה באמצעות החברה בבעלותו, ביניהם פורשה, ב.מ.וו, לאנד רובר ומרצדס. על פי החשד, הגיש החשוד את המסמכים המזויפים למכס במעמד שחרור הרכבים ובכך נהנה מהקלות מס שלא כדין. ממצאי החקירה מעלים חשד לזיוף שיטתי של מסמכי הייבוא שהביאו להשתמטות מתשלום מס על סך של כחצי מיליון שקלים.

דויטשה בנק ממליצים: "מס עבודה מהבית"

עפ"י פרסומים בכלי התקשורת, כלכלנים מדויטשה בנק פרסמו דו"ח הקובע, כי יש למסות עבודה מהבית כדי לתמוך בעובדים שמשרותיהם נמצאות בסיכון. אותם כלכלנים ממליצים בדו"ח על הטלת מס בגובה של 5% ממשכורתם של עובדים שיכולים לעבוד מהבית. המס, כך לעמדתם, ישולם על ידי המעסיק וישמש לתמיכה בעובדים שלא יכולים לבצע את עבודתם מהבית. מהמחקר שערכו כלכלני הבנק עולה, שהחיסכון של העובדים שמבצעים את עבודתם מהבית מתבטא בכך שאנשים אלו לא משלמים על נסיעות, תחבורה ציבורית, לא אוכלים במסעדות ליד מקומות העבודה שלהם, לא משקיעים בבגדים וניקיון ועוד, בעוד שמשרדים יקרים נותרים ריקים. כך לטענתן הבנק- מס בשיעור של 5% עדיין ישאיר את העובדים שיכולים לעבוד מהבית ברווח גדול יותר מאשר אם היו עובדים מהמשרד.

עיקול רכבי יוקרה של חייב מרהט

על פי הודעת רשות המסים, בעקבות פעילות משותפת של היחידה הארצית לאכיפה וגבייה ברשות המסים יחד עם משרד מע"מ באר שבע וימ"ר נגב, עוקלו שלושה רכבי יוקרה של חייב במס: מרצדס מייבאך שנת 2020, גיפ מרצדס G-500 וגיפ אודי Q3 זאת לאחר שהחייב ניסה להבריא את הרכבים כדי להתחמק מעיקול. הפעילות בוצעה בעקבות חקירה של משרד מע"מ באר שבע כנגד חייב המס, בעל חברה מרהט, בגין חשד לקיזוז חשבונות פיקטיביות, במסגרתה הוצאה לו שומה על סך כעשרה מיליון שקלים, אותה החשוד לא שילם. מבדיקה מעמיקה עלה כי ברשותו נכסים רבים, בהם גם רכבי יוקרה ובעקבות כך ניתן צו בית משפט לעיקול הרכבים, זאת על מנת לכסות את החוב. מהודעת הרשות עולה, כי בעקבות הוצאת הצו, פעל החשוד להסתיר את הרכבים, אך בפעילות משותפת של היחידה הארצית לאכיפת הגבייה ברשות המסים יחד עם משרד מע"מ באר שבע וימ"ר נגב אותרו הרכבים ועוקלו. רכב אחד נתפס כשהיה בדרכו לשטחי הרשות הפלסטינית והרכבים האחרים נתפסו בצפון.

הארכת הטבות המס ליישובים עד סוף השנה

במסגרת דיון בוועדת הכספים הודיע משרד המשפטים כי היועמ"ש אישר את ההארכה של הטבות המס ליישובים עד סוף שנת 2020. זאת לאחר שהוראת השעה פקעה בחודש יוני 2020, ובמשך תקופה ארוכה לא היה ברור מה יעלה בגורלה, לאחר שהארכה מספר פעמים לבקשת ועדת הכספים. שר האוצר ביקש לבחון בהליך מזורז את מדיניות הטבות המס, באמצעות צוות מיוחד.

הוראת השעה מעגנת הטבות מס ללמעלה מ-70 ישובים. חלק מיישובים אלה זוכים בגין הטבת המס להגדלת ההטבה לה הם זכאים מכוח הקריטריונים הקבועים בחוק הטבות המס, וחלקם כלל לא יכללו במפת ההטבות שקובע החוק ללא שתוארך הוראת השעה.

ניתן לעקוב אחרי הדיונים בוועדת הכספים ולהתעדכן לגבי העדכונים לגבי היישובים וההטבות אשר אמורים להשתלב בחקיקה סדירה (ולא בהוראת שעה).

info@masfax.co.il

מס פקס מערכת ושיווק: החשמונאים 90, תל אביב-יפו
טל. 03-6966733 פקס. 03-6966744 ; 6713307

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / כיסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי
טל. 03-6966733, פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גיליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.